

Управління освіти Сумської обласної державної адміністрації
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Серія “*Виховує мистецтво*”

Л.В.Сєрих

*Сценарії
до авторської програми “Театралізована
діяльність
(1-4 класи)”*

Суми – 2004

ББК 74.200.58

Рекомендовано до друку вченою радою Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, протокол № 2 від 22.04.2004 р.

Серія “*Виховує мистецтво*”

започаткована з метою висвітлення творчих надбань
учителів мистецьких дисциплін

Редактор серії – Л.В.Серих, заввідділом виховної роботи та позашкільної освіти, методист образотворчого мистецтва Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Рецензенти:

Козровська В.М., член Національної Спілки майстрів народного мистецтва України, заввідділом декоративно-прикладного мистецтва Сумського палацу дітей та юнацтва.

Захарова І.О., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедрою сучасних педагогічних технологій ОІППО.

С 33

Серих Л.В. Сценарії до авторської програми «Театралізована діяльність (1-4 класи)» / Л.В. Серих. – Суми: СОІППО, 2004. – 29 с.

У методичному посібнику автором розроблено сценарії для другого класу, які призначені для забезпечення навчальним матеріалом уроки позакласного читання відповідно до авторської програми з театрального мистецтва.

Посібник рекомендовано для вчителів початкових класів, вчителів предметів художньо-естетичного профілю, керівників гуртків театралізованої діяльності організаторів методичної роботи у школі, місті, студентів мистецьких факультетів.

© Серих Л.В., 2004
© СОІППО, центр
інформаційних технологій

Зміст

Передмова	6
1. Скринька з секретом	7
2. Сміх та й годі. Вірші, казки, оповідання	10
3. Марк Беденко. Іноземці на наших грядках	13
4. Пагінець місячного дерева. Казки народів світу	15
5. Казкові історії та справжні факти. Казки	16
6. У світі фантастики. Оповідання	18
7. Від щирого слова і світ радіє. Вірші оповідання, казки	22
8. Дивний мисливець. Казки і оповідання українських письменників	25
Післямова	28

Передмова

Сценарії для другого класу призначені для забезпечення навчальним матеріалом уроки позакласного читання відповідно до програми з театрального мистецтва.

Тексти сценаріїв сприяють формуванню й розвитку в учнів умінь і навичок театральної діяльності а також роботи з літературним прозовим та віршованим твором.

Сценарії відповідають текстам творів за програмою позакласного читання В.Мартиненко, де опрацьовуються кращі зразки казок народів світу, віршів, оповідань, уривків з повістей та казок українських та зарубіжних письменників, твори на фантастичні теми, що збуджують уяву дітей, спонукають глибше пізнавати навколишній світ, з повагою і любов'ю ставитись до його мешканців.

Для продуктивної роботи над театральними виставами клас необхідно розділити на 4 групи, у кожному спектаклі братимуть участь 7-8 учнів. Робота відбувається зразу за чотирма спектаклями.

Скринька з секретом

Сценарій за уривком із повісті Всеволода Нестайка “Кеша і Реша або казка про пісню”.

Дія відбувається у лісі, де жило-було собі сімейство кенарів. Тато, мама і двоє синів-канарчуків – Кеша Канарчук та Реша Канарчук.

Ширма прикрашена листям та травою, вирізаною з розмальованого паперу. За ширмою у вигляді декорації на палці виконаний величезний дуб, інші дерева. На дубі пташине гніздечко, зверху надпис “Ліс Солов’їний”.

Дійові особи: Кеша, Реша, мати, батько, Сова, пан Горобець, пані Зозуля, пан Шпак, Сорока Скрекекуля.

І дія

Звучить музика.

Сорока Скрекекуля: Реша старший, бо вилупився на півгодини раніше, хоч і на півгодини, а все одно... Реша – старший, Кеша – молодший. Реша вважає себе не лише старшим, але й дужчим, здібнішим, розумнішим. Через те Кешу клює і ображає. Кеша тихий, добрий і порядний, а добрих і порядних легко клювати і ображати.

Звучить музика.

Сорока Скрекекуля: Я полетіла по нашому Солов’їному лісу!!! (*кричить двічі, тричі*).

Уверх піднімаються декорації інших дерев з гніздами. Реша перелітає з гнізда у гніздо і грає з іншими птахами. Кеша підлітає до правого гнізда і говорить брату просячи.

Кеша: Ти перезнайомився із усіма хлопцями – соловейками, ти, як тепер кажуть, комунікабельний. Я теж хочу з вами, приміть мене до вашого товариства.

Реша: Йди-йди, цівікало, ти ще маленький. Ти тьохтій, слабак, тільки мене ганьбиш. Геть! Тьох-тьох!

Кеша: Ти вже майже не говориш рідною мовою (*зітхнувши*), тільки тьохкаєш.

Мати: Ти вже не говориш рідною мовою!!!

Батько: Ти вже зовсім перейшов на солов'їну.

Реша: Ну що ви, предки, розумієте?.. Мова – то засіб спілкування. Ліс у нас Солов'їний. Майже усі мешканці – солов'ї. То нащо мені ото ваше хуторянське ціцикання (*з гнівом*)! Я он як витьохкую! Уже й в ансамбль їхній записався, “Тьох-металістів”.

Кеша: (*тихо*)І я б хотів співати... Я так люблю...

Реша: (*сміється*) Хе! Та тебе, слабак, і мухи не почують!... Хіба ти так можеш? Тьох...!!! (*співає сильно, гучно*).

Реша тьохнув і носом у землю ткнався.

Мати: Я-ак тьохнув!!!

Батько: Носом у землю ткнувся.

Мати: Гучний голос у Реші. Ні Кеша так не зможе.

Реша: (*шморгаючи носом*) Солістом у них буду. Весь світ облечу. “Тьох-зіркою” стану. Їм для сучасного репертуару якраз гучного голосу бракує.

Батько: Хтозна, може, й справді чекає на хлопця славне майбутнє, скоро міжнародний конкурс птахів - виконавців.

Мати: Хіба можна рідному синові крила підрізати.

Звучить музика.

Завіса.

II дія

Сунічна галявина. Дубовий пеня, за яким сидить журі на чолі зі старою вухатою Совою.

Сорока Скрекекуля: У Солов'їному лісі міжнародний конкурс птахів-виконавців. Голово журі – наймудріша й найповажніша Сова. Члени журі: пан

Горобець, пані Зозуля, пан Шпак, пани - співознавці, іноземні представники – мадам Какаду, сер Пелікан, гер Страус, містер Індик і сеньйор Гагара.

Коли сорока назуває членів журі та гостей, птахи нахиляють голови, вклоняються, піднімаються з-за пня. Діти у цей час мають аплодувати.

Сова: Розпочинаємо конкурс.

Солов'ї по черзі співають і отримують призи-медалі, які вішають їм на шию.

Горобець: Виступає кенар Реша. *(Пурхає Реша на гілляку і у мікрофон починає горлати, горлає поки не захрип).*

Реша: Тьох, тьох, тьох, тьох (гаму від до і ...), *(далі хрипло кашляє).*

Зозуля: За таке старання журі вирішило Вас зняти з конкурсу!

Сова: Таким співом, вибачте, тільки злодіїв лякати.

Із-за кущів лунає тиха, ніжна, щемлива пісня. Всі завмирають, заслуховуються.

Шпак: У тій пісні й росою вмиті світанки.

Зозуля: І тихі сині надвечір'я.

Горобець: І гомінкі сонячні дні.

Сова: І духмяні зоряні ночі рідного лісу, любов до якого бринить у кожному звукові, у кожній ноті.

Лунають аплодисменти по закінченню пісні, злітає листя з дубів.

Сова: *(вражено)* Хто це?

Горобець і Шпак презирнулися.

Шпак: Не було у програмі такої пісні.?

Какаду: Хав дуй ду?

Іноземні гості пороззявляли захоплено дзьоби. Усі кинулися у кущі шукати.

Горобець: Нема. Полетів, сховався скромняга – співець.

Прилітає Сорока.

Сорока Скрекекуля: Я все в світі знаю, приношу новини на своєму хвості!
То Кеша Канарчук.

Сова: Притягніть його силоміць на Суничну галявину. Журі одноголосно присуджує йому золоту березову гілку – почесний приз за краще виконання пісні про рідний край. Вручіть йому гілку (*дарують йому приз, аплодують*).

Мати: А де Реша.

Сорока: “Тьох-металіст” плаче у кущах на самоті.

Реша тре очі, плаче. Мати виводить Решу на передній план.

Мати: Мова, синку, не лише засіб спілкування. Мова – це голос твого серця. А серце з іншими серцями, навіть чужоземними, говорить рідною мовою.

Звучить музика.

Завіса.

Сміх та й годі. Вірші, казки, оповідання

Сценарій за творами: Валентин Бичко. Півники. Василь Шкляр.

Маленька мураха. Володимир Ладижець. Славний кравчик-їжачок.

Декорація у вигляді двору, подвір'я з тином або забором, з хатою. Сонечко, хмарки. Вигляд звичайного селянського подвір'я. У виставі беруть участь дві ляльки – учні Петрусь та Мишко, інші дійові особи також “ляльки-петрушки”.

Дійові особи: Петрусь, Мишко, Півник I, Півник II, Їжачок, Слон.

I Дія

Петрусь: За віщо посварилися, не знаю я того,

А тільки стрілись півники:

Півник I: Ти чого?

Півник II: Ти чого?

Півники деруться, насувають один на одного, фразу повторюють двічі, тричі.

Мишко: Круг шиї пір'я дибиться, стирчить туди – сюди,

Дзьобами в землю вткнулися:

Півник I: Ось підійди!

Півник II: Ось підійди!

Петрусь: А гребені у півників розжеврїлись, мов жар,

Стоять і не ворущаться.

Півник I: Ану ж удар!

Півник II: Ану ж удар!

Мишко: Обоє враз підскочили, аж курява знялась

І знов стоять надіблені!

Півник I: Зась!

Півник II: Зась!

Петрусь: Тут з вулиці почулося –

Кричала тітка: - Киш! –

Розбіглися два півники

Півник I: Гляди ж!

Півник II: Гляди ж!

Мишко: Розбіглися два півники курчатам всім на сміх...

Як схожі ми буваємо на півників таких!

Звучить весела музика.

Завіса.

II Дія

Декорації у вигляді парку, саду, під великим деревом мурашник. На ширмі великого розміру мурахи, яких учні попередньо виготовили на уроках праці – звичайні малюнки, вирізані на прикріплені до ширми.

Петрусь: Височенький такий, аж не віриться, що його збудували маленькі комашки. Ого, який великий.

Мишко: Та де там великий. *(заперечує Мишкові)*

Петрусь: А дужі які, подивись.

Мишко: Та які вони дужі. Самих ледь видно.

Петрусь: Ні, ти тільки глянь. Травинку тягне в п'ять разів більшу за себе.

Мишко: Скільки там тієї травинки, сама за вітром летить.

Петрусь: *(здивовано)* А ця! Подивись, білу подушечку тягне.

Мишко: Теж мені подушечка, завбільшки з пшеничну зернину. Та менших комах, ніж оці й не буває.

Петрусь: І бачить куди треба тягти.

Мишко: *(не вгамовується)* Та в них і очей немає.

Мишка кусає мурашка, він підскакує та кричить.

Мишко: Ого, як гризнула!

Петрусь: *(усміхається)* Та де там. Мурахи такі маленькі, що в них і зубів немає.

Звучить музика.

Діти прикріплюють виготовлених мурах на мурашник.

Завіса.

III Дія

Декорації у вигляді лісової галявини. На деревах штучне жовте, осіннє листя. З'являється їжачок з ножицями, голкою, нитками, сідає на пеньок.

Петрусь: Їжачок, їжачок накупив голочок, Сів на пні під деревцем, назива себе кравцем.

Їжачок: Гей! отут для звірини, буду шити я штани!

Шити, штопати, латати і не буду брати плати.

Мишко: Першим слон озвався з гірки:

На галявині з'являється слон, озирається довкола, повертається на всі боки.

Слон: Що ж знімай, їжаче, мірку!

Їжак: Подождіть одну хвилину,

Лиш приставлю я драбину...

Петрусь: Доки лазив, доки міряв

Стали в чергу усі звірі. (*А їжак їм*) :

Їжак: Прошу ждати, мушу листя назбирати.

Мишко: Щоб пошить штани слону, треба осінь не одну:

Розбрелися знову звірі –

Звірі розбігаються по лісу, ховаються у нірки.

Хто до лісу, хто у ніри.

Петрусь: Без штанів вони і досі,

Бо їжак все листя носитьь.

Звучить музика.

Завіса.

Марк Беденко. Іноземці на наших грядках

(За Віталієм Тумановим).

На ширмі декорація великої яблуні на передньому плані. Під яблунею на задньому плані будова на зразок грецької архітектури. Овочі під деревом ведуть розмову.

Дійові особи. Помідор, Гарбуз, Кавун, Диня, Картопля, Капуста, Жовтий помідор, Огірок.

Кожна лялька тримає в руці або прикріплений до самої ляльки невеличкий прапорець, або це будуть деталі костюму ляльки, які б характеризували країну, звідки родом ці овочі.

Звучить музика.

Помідор: Я народився у сонячній Італії, я товаришував з герцогом Лимоном та маркізою Помаранчею.

Диня: Ми разом з кавуном не овочі, а... ягоди.

Овочі кричать: “Не може бути! Не може бути!”

Кавун: Уявіть собі, що це правда, так визначили вчені ботаніки (*поважно говорить*). Ви розберіться з іншими.

Картопля: Я – американка. “Земляне яблуко” було дорого ціннішим за золото й коштовності, мені судилося поширитися по всій земній кулі й упродовж віків годувати людство. У Росії мене селяни спершу вороже зустріли, називали “нечестивим плодом”, побоювалися мене, навіть влаштовували “картопляні бунти”.

Помідор. А я також із Південної Америки родом. Місцеві народи – інки та ацтеки називають мене “томатль”, тобто “велика ягода”. Коли ми потрапили до Італії, то отримали назву “помідоро” – “золоті яблука”.

Жовтий помідор: Це були жовті помідори. Одного разу поважні гості з Риму привезли нас до Росії. Трохи згодом ми прижилися і в Україні.

Помідори танцюють український гопачок.

Капуста: А у мене сто удяганок і жодної застібки. Ви мене впізнали?
Запитує в учнів, вони можуть відповідати з місця. Я приїхала з Піренейського півострова. Звідти, де тепер країна Іспанія. Римляни за формою плода називали мене “капут”, що латинською означає “голова”. У нас мене називають “капустою”.

Огірок: А я на відміну від своїх родичів – кавунів та динь, які чим спіліші, тим смачніші, цінуюсь недозрілим (*можна вставити загадку*).

Диня: А чому наша батьківщина так далеко?

Кавун: Бо ми всі теплолюбні жителі півдня.

Помідор: А прижилися ми на Україні за допомогою вчених-селекціонерів. Ми призвичаїлися до нашого клімату і стали давати плоди. Тепер про наш родовід знатимете і ви.

Звучить музика.

Завіса.

Пагінець місячного дерева. Казки народів світу Вогонь, вода і честь (італійська народна казка).

Декорації: внизу морські хвилі, посередині ліси, поля, зверху небо, сонце.

Дійові особи: Казкар (старий дідусь), Вогонь, Вода, Честь.

Звучить чарівна музика, на ширму піднімається лялька – Казкар, з сивою бородою, в українському вбранні, розповідає спокійно, виважено.

Казкар: Зустрілись якось на дорозі Вогонь і Вода. Вогонь не любить сидіти на місці. Навіть коли його запирають у грубці або печі, він тільки й дивиться, щоб вирватись. Вода теж на місці не сидить, завжди кудись біжить. Ото ж і бігли вони кожна на прогулянку (*звучить музика, танцюють на ширмі Вогонь і Вода*).

Вогонь: Привіт тобі!

Вода: Тобі привіт! (*непомітно на ширмі з'являється Честь, лялька у костюмі білого кольору*)

Казкар: А назустріч їм Честь.

Вогонь: Ми здивовані! Адже досі ми ніколи не зустрічалися на одному шляху.

Честь: Я не з тих легковажних синьйор, що буде переходити з одного шляху на другий, чи взагалі вештатися по дорозі.

Казкар: Честі довелося назавжди покинути одного знатного сеньйора, який зробив безчесний вчинок.

Вода: Сеньйоро Честь, чи ви не зробите нам честі й не прогуляєтеся з нами?

Честь: Щиро дякую за запросини, я певна, що це буде приємна прогулянка. Тільки якщо вже йти з вами, то чи не скажете, що ви за одні?

Вода: (*забубоніла*) Не турбуйтеся, сеньйоро Честь. Вам не сором буде іти поруч зі мною. Я гамую спрагу, мию, перу, зрошую поля, кручу колеса млинів.

Казкар: Вода приховала, що інколи її жебоніння переходить у страшне ревісько, іноді вона пориває греблі, затопляє села і навіть міста, розстрошує на друзки найбільші кораблі.

Чесьть: Я в захваті від таких супутників. Згода! Ходімо тоді втрюх, друзі, прогуляємося! (*щиро*).

Вогонь: Стривайте! А коли хтось із нас зайде не в той бік чи відстане? Як нам тоді знаходити одне одного? Треба домовитись, кого за якими прикметами можна знайти. Мене, наприклад, треба шукати по димові – адже, як відомо, не буває диму без вогню.

Вода: Не шукайте мене там, де пожовкли і зів'яли рослини, або земля потріскалась від спеки. Я тільки там, де гнуться гіллясті верби, де росте вільха. очерет і висока зелена трава.

Чесьть: А в мене якихось особливих прикмет немає. Коли хочете зі мною приятелювати, завжди бережіть мене, щоб не загубити. Затямте собі, сеньйори, мою головну прикмету: хто раз мене загубив, той більше ніколи не знайде.

Казкар: Хто з трюх супутників сказав щиру правду?

Завіса.

Казкові історії та справжні факти. Казки.

Юрій Ярмиш. Сонечко.

Дія відбувається у небі, у космосі.

Декорації виконані на космічну тематику, прикрашені зірками, хмарками, планетами.

Дійові особи: Зірка-мати, Сонечко, зірки, Меркурій, Венера, Земля, Марс, Сатурн, Уран, Нептун, Плутон, Юпітер.

Лунає космічна музика (“Зодіак”).

У мами Зірочки народилося Сонечко.

Сонечко: Мамо!

Зірка-матір: Ой, ти ж моє Сонечко! Ти ж моє найкрасивіше, ти ж моє найвеселіше! Сонечко жовте, як курчатко, виблискує промінцями на всі боки.

Зірка-мати: Ой, у мого Сонечка така висока температура, жодним термометром її не виміряєш!

Зірки: Треба вашому Сонечкові більше бути на повітрі, з приятелями гратися!

Зірка-мати: Це чудова думка! Пливи моє Сонечко, у високе небо. Бачиш он там – наче м'ячики?

Сонечко: Бачу, матінко!

Мати: То планети. Лети до них! Це тобі як ранкова зарядка, тільки ти не дуже близько підлітай – бо ти ж гаряче.

Лунає музика, Сонечко котиться.

Сонечко: Добрий день! Мене кличуть Сонечко!

Простягає свої промінчики.

Меркурій: А мене Меркурієм. Я найближча планета.

Венера: А я Венера (*виглядає з-за густих хмар*).

Земля: Земля (*з-за голубих хмар видніються гори, моря-океани*)!

Марс: Я Марс! Червона планета (*хрипко*).

Юпітер: Юпітер.

Сатурн: Сатурн.

Уран: Уран.

Нептун: Нептун.

Плутон: Плутон.

Наче луна чимдалі тихіше лунають планети.

Сонечко: Скільки ж вас, планети? Одна, дві, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім, дев'ять!.. А я десяте! Мамо!.. Ці планети м'ячики такі гарні! Я вже вмю лічити до десяти.

Мати: Молодець! І планетам теж сподобалось тепле Сонечко.

Планети рухаються навколо Сонечка під музику.

Сонечко: Мамо, тут дуже гарно! Як хороше світити, планети зігрівати.
Хай це буде моя праця.

Мати: Ой, це тим добре придумало. Сяй усім на здоров'я, моє Сонечко.

Сонечко: Я роботяще. Особливо мені подобається голуба планета Земля.

Звучить музика і танцює Сонечко.

Зірка: Ну що? Ти день за днем, рік у рік, довго-довго посилаєш свої промінці крізь хмарина Землю.

Сонце: Мамо! Справжні дива. У морях-океанах рибки граються. Сіре каміння зеленою травичкою вкрилося. Деревя листям шелестять.

Змінюється декорація – це Вигляд великої Землі, Сонце піднімається вгору.

Запурхали, заспівали барвисті птахи. Звірі з'явилися ... І через багато-багато літ на Землі Сонце побачило матір із дитиною на руках. Вона ніжно заколихувала свою дитину і промовляло.

Зірка-мати: Ой ти ж моє Сонечко! ти ж моє найкрасивіше, ти є моє найвеселіше!

Сонечко: Я усміхаюсь тобі з височини, мій земний братику.

Лунає космічна музика ("Зодіак").

Завіса.

У світі фантастики. Оповідання.

Олесь Бердник. Дивні Грицеві пригоди (уривок).

Дія відбувається у космосі. Декорація у вигляді ілюмінаторів, через які видно блискавки, сині пасма хмар, чорна безодня неба, усіяна зірками і яскраве кружало Сонця.

Грім від вибухів можна показати за допомогою музично-шумового оформлення. На чорно-фіолетовому небі пливе блакитна куля рідної Землі.

Дійові особи. Гриць, Марійчин тато, друзі з інших планет.

У кімнаті, де мешкають космонавти, ростуть пальми і троянди, дзюркочуть струмочки, сіє штучний дощик, веселить око зелена травка, а в густому гіллі дерев співають птахи. Листя пальм велике і лапате, набагато більше, ніж на Землі. А трояндові квіти витинаються з кожного вічка на гілках. мабуть яскраве світло проміння Сонця пришвидшувало ріст.

(Всі ці слова можна віддати ляльці-Казкарю або Грицю).

Дія I

Звучить музика на космічну тематику, або ніжна, лагідна, спокійна, мрійлива.

Гриць: Привіт! Мене звать Гриць. Я син командира корабля.

Марічка: А мене звать Марічка! Я донька пітерського корабля. Я прилетіла разом з батьками до далекого світу.

Діти сідають у зручні гамачки в спільній каюті. Окрім гамачків у кімнаті стоїть крісло і столик.

Гриць: Марічка веселої вдачі, має золоті кіски і блакитні іскристі очі. Приємно, що у мене така з'явилась подруга.

Діти грають, читають книжки, в кают-кампанії переглядають фільми про Землю.

Гриць: Дивись, велетенська куля.

Марічка: Це Юпітер! Зараз ми пройдемо крізь сірі хмари і сядемо на березі озера.

Гриць: Вода і ґрунт світяться фосфорним сяйвом. Видно, як у хмарний день на Землі.

Марічка: Дорослі готуються до першої вилазки на поверхню, а нам весело сидіти в каюті й чекати (сумно).

Гриць: Подивись, від космоліту від'їхав всюдихід і зник за гірським пасмом.

Всудихід з'являється на небосхилі у вигляді картонної моделі, можна використовувати пластмасову іграшку.

Марічка: А ми? Невже будемо сидіти в каюті *(невдоволено)*?

Ой *(скрикнула)*! Он зграя крилатих істот. Вони летять над озером і прямують до нас.

Гриць: Це живі істоти, птахи *(приголомшено шепоче)*.

Марічка: Щось не дуже подібні до птахів. У них немає крил. Ніби повітряні міхури.

Гриць: Вони наблизилися і кружляють навколо ракети!

Марічка: Я боюся *(кричить)*! У неї страшні очі! Це хижаки!

Гриць: Звідки ти знаєш? Глянь, вона усміхається *(із сумнівом)*.

Марічка: З істотами стають зміни, вони перетворюються на людей. Істота щось говорить, бо вуста ворухаються. Невже розумна істота *(здивовано)*?

Для того, щоб швидко замінити декорації зі змінами з істотами, де вони перетворюються на істот у вигляді чоловічків, їх треба перевернути, обернути навколо себе.

Гриць: Аякже, вона вміє змінювати свою подобу.

Вони закружляли у танку. Звучить музика.

Істоти кружляють, з кожним рухом змінюються їх тіла. Декорації змінюються. Ляльки перевертаються з одного доку на інший, можна макети ляльок зробити у формі призми, паралелограму. Зупиняється танок. Істоти перетворюються і повертаються до глядачів у вигляді людських істот.

Марічка: Я хочу до них!

Гриць: Дурненька! Тут повітря отруйне, ми ж задихнемося.

Марічка: А вони ж дихають!

Гриць: Вони тутешні. А ми – ні. І не забудь, що нам заборонено виходити з каюти.

Марічка: Зодягнемо скафандри і вийдемо *(вперто)*. Зустріч з дітьми іншого світу – це дуже цікаво *(наполегливо)*.

(Марічка одягає скафандр).

Ти як хочеш знаєш, а я піду.

Гриць мовчки одягається.

Гриць: Ну що ж, спускаємось автоматичним ліфтом.

Декорації кімнати – каюти зникають, діти опиняються у відкритому космосі, істоти танцюють і оточують Марічку та Гриця непроникним кільцем. У виставі можна використати металеве, або пластмасове кільце.

II дія

Танок у відкритому космосі продовжується.

Марічка: Такі ж, як і наші діти. Вітаємо, вас друзі, ми прибули з Землі.

Мама Гриця: Що це таке *(лунає у мікрофон тривожно)*? Невже ви покинула корабель? Грицю, Марічко!?

Марічка: Тут теж діти! Вони граються з нами.

Тато: Негайно на корабель! Тікайте в шлюз, чекайте нас *(суворо)*.

Гриць: Марічко, біжимо *(хапає Марічку за руку)*.

Істоти перетворюються на потворних восьминогів, накидають на дітей кільце і підіймають їх у повітря, несуть геть від корабля.

Марічка: Тату! Тату.

Істоти перелітають озеро і несуть дітей до чорної прірви.

III дія

Звучить музика.

Декорація змінюється. Висувається чорна прірва у вигляді великого яру. Посеред нього похмура скеля, у ній башта, змурована з чорно-червоних кришталів.

Башту рекомендуємо зробити у вигляді призми з картону червоного та чорного кольору.

Хижі істоти кидають дітей біля башти. Із отвору виповзає величезна потвора.

Марічка: У неї зловісні очі і довжелезні щупальця *(кричить)*. О, Боже! Мені страшно!

Гриць: Ніхто нас звідси не визволить. Треба навіть помирати з гідністю – так колись-то казав тато...

З неба під музику падають блакитно - полум'яні істоти і кидаються на восьминогів. Ті зникають у чорному отворі бапти.

Полум'яно-блакитні істоти, схожі на граційні летючі квіти, покружляли над баптою, гнучкими стеблами-руками підхопили дітей і винесли їх із пріви.

Друзі: Ми ваші друзі. Ми господарі цієї планети. А ті, що полонили вас – хижакі. Вони одурили вас, бо вміють змінювати зовнішню подобу. Ми віднесемо вас на ваш корабель.

Гриць: Але звідки ви знаєте нашу мову (*вкрай схвильовано*)?

Друзі: Ми давно слухаємо ваші радіопередачі. Ми вивчили багато мов Землі. Тож раді вітати землян на своїй планеті.

Звучить весела мелодія, діти співають, танцюють.

Завіса.

Від щирого слова і світ радіє. Вірші оповідання, казки.

Дивне Лисеня. Василь Мельник.

Дія відбувається у лісі. На декораціях зображені дерева, пагорбок, стежинка, ялинки, старий пеньок, сонечко у небі, хмарки.

Дійові особи: Лисиця, Лисеня, Заєць, Олень, Клен, Їжачок, Сонце.

Звучить музика, відкривається завіса.

Лисеня: Мамо! Яку гарну шубку ти мені подарувала. Гарну, яскраво-руду, аж вогнисту, з біленькою цяточкою на комірці.

Лисиця: Носи, синку, цю шубку та будь слухняний і розумний. Бачиш, осінь настає, отже, незабаром до школи підеш, різних мудроців будеш учитися.

А поки що запам'ятай таке: захочеш у кого-небудь що-небудь запитати, спочатку “будь ласка” скажи, а зустрінеш кого – чемно привітайся.

Лисеня: А навіщо мені з усіма вітатися (*скривилося*)? Добрий день! Добрий день! .. Та у мене з такою шубкою тепер усі дні будуть добрі!

Пручається у маминих обіймах. Побігло лісом.

З'являється декорація куща ліщини за струмком, під яким дрімає старий Заєць.

Заєць: Лисеня? Добридень! Ти чиє будеш? Підійди-но ближче.

Лисеня хизує своєю шубкою, не відповідає.

Якесь дивне... Мабуть не з нашого лісу (*хитає головою*).

Лисеня: З нашого (*сердито*). (*Стрибає на кладку, перекинуту через струмок*). І в усьому лісі ні в кого немає кращої від моєї шубки! ..

Звучить музика. Лисеня іде далі. Шлях лежить між молодих колючих акаційок. Піднімається декорація акацій.

Назустріч виходять олені.

Лисеня: Гей, ви! Усю дорогу загородили, пройти ніде (*сердито*). Може ви хочете, щоб я через вас свою чудову шубку порвав об колючки?

Олені презирнулися, притулилися до дерев, пропускаючи лисеня.

Олені: Дивне лисеня! Таке невиховане! “Добридень” не сказало.

Лисеня: Чого б це я вам “добридень” говорив? Хіба за це подарунки дають (*крутнуло хвостом і подалося собі*)?

Лисеня стрибає поміж дерев, підбігає до великого клена. З'являється декорація клена з золотистим листям. Лисеня сердито вдарило по стовбуру.

Лисеня: Пхі, а в мене шубка все одно гарна.

Із клена впало на землю декілька листочків.

Змінюється декорація. Сонце ховається. Насуваються дощові хмари. Вітер свище (доцільно зробити шумове оформлення).

Лисеня кидається з одного боку в інший, зрештою воно зрозуміло, що заблукало. Висувається на ширму декорація старого пенька. На пеньок сідає Лисеня.

Лисеня: Що мені робити? Я заблукав *(плаче)*.

Їжачок: Добрий день. лисеня! *Їжачок гладить лисеня по голівці*.

Лисеня: Добрий... *(буркнуло)*. Тільки який же він добрий цей день, якщо я заблукав? Навіть моя прекрасна шубка мене вже не тішить.

Їжачок. *(Гукає)*. Добрий день, сонечко! Ти приносиш усім радість...

Піднімається декорація чи лялька Сонечко.

Сонечко: Добрий день!

Їжачок: Добрий день, стежечко! Ти приводиш до рідної домівки...

Стежка: Добрий день... *(піднімається стежина)*.

Їжачок: Добрий день, листочки! Ви робите наші хатини затишними і теплими. *(Листочки привітно шепочуться)*.

Добрий день, ліс! Спасибі тобі, що жити навчав.

Лисеня: Ти завжди з усіма так розмовляєш *(здивовано)*?

Їжачок: Завжди, заходь у мою хатку , будь ласка, дуже тебе прошу, будемо дружити, вечерею тебе пригощу.

Лисеня: Ой, вибач. будь ласка, але мені треба бігти додому, мама вже, мабуть, тривожиться.

Лисеня з Їжаком виходять на стежину.

Лисеня: Добрий день, стежино! Веди мене, будь ласка, додому.

(Голос за ширмою: “Так, поведу”).

Добрий день, Сонечко! Ти посвіти. будь ласка, поки я добіжу.

(Голос за ширмою: “Так”).

До побачення , друже Їжаче, як добре, що я тебе зустрів. Тепер ти, будь ласка, приходь до мене в гості.

Їжачок: Прийду, а шубка в тебе справді дуже гарна. Ач, як на сонці виблискує *(сміється)*.

Лисеня побігло. Спливають декорації акацій. Виходять олені.

Лисеня: Добрий день вам! Будь ласка, проходите. *(Лисеня поступається дорогою)*.

Олені: Спасибі *(перезирнулися)*.

Декорація міняється. Знову ми бачимо кладку через струмок. Заєць несе воду від струмка.

Лисеня: Добрий день, дядечку! Дозвольте я вам допоможу трохи.

Заєць. Чиє ж ти таке славне і виховане? Щось я не зустрічав тебе у нашому лісі раніше... І така шубка гарна у тебе...

Лисеня. Це мені матуся подарувала. Ми он там на пагорбі живемо. *(Лисеня допомагає нести воду старенькому).*

Заєць: То ми виявляється, сусіди! Якщо не поспішаєш, то заходь до мене в гості, чайком пригощу.

Лисеня: Спасибі вам, тільки ж мама мене чекає.

Лисеня кивнув лапкою й хутко побіг на свій пагорб.

Звучить музика.

Завіса.

Дивний мисливець. Казки і оповідання українських письменників.

Ірина Прокопенко. Сонячні промені та гриби лисички.

Дія відбувається на морі, у полі, у лісі.

Дійові особи: Сонце, сонячні Промені, Морок, Лисичка.

І Дія

На небі сонечко. Унизу на декорації просторі лані та озеро чи море. Угорі промені у вигляді жовтих кульок.

Сонечко: Ти, синку, піди на поле, ти – на море, а ти в лісі погуляй. *(Сонечко звертається до своїх промінчиків, вони розбігаються у різні частини світу).*

І Промінь: Я зігрію квіти, метеликів. Дякуйте Сонечку.

Звучить музика.

II Промінь: Заблищи, Водичко, заграй бризками алмазними!

Звучить музика.

III Промінь підбігає до лісу, тільки бачить, не розгулятися в лісі.

III Промінь: Пробіжу верховіттям дерев. Як же мені пробратися вглиб лісу?

Звучить музика.

II Дія

На декораціях зображений хвойний ліс, золотава берізка, сивий мох. Морок виготовлений із чорної тканини, на великій дерев'яній палиці.

Звучить музика.

Промінь: Хто живе та хазяйнує у лісі?

Морок: Я нікого до лісу не пущу, стоїть ліс стіною.

Промінь: А я пошукаю. Ось невеличка дірочка. Ось квола берізка пробивається. У лісі вогко і холодно, трава не росте, лише сивий мох стелиться.

Морок: Ти як посмів у моє царство пробратися (*зворушливо*)?

Промінь: Я тебе не боюся. Ось берізку приголублю.

(Декорація з берізкою піднімається над ширмою).

Морок: Оце так... Ну, стривай, згинеш-пропадеш! Не випущу тебе, Проміню, із своїх лабет.

Промінь: Мені вже час на небо повертатися. Сонце ось-ось за обрій сховається.

Морок ухопив промінь лапами ялинковими і тримає. Промінь хвилюється, метушиться, а з похмурого царства не може вирватись.

Морок: Ха-ха-ха... отепер знатимеш, як у моє царство непроханим приходити. Тут тобі, клятий, згаснути.

З-під ялини жовтогарячий гриб висувається, що зветься Лисичкою.

Лисичка: Не бійся, Промінчику, я Морок одурю. Ти біжи, а я замість тебе залишусь (*Промінчик побіг*).

Лисичка: Я тебе не боюсь, я тебе не боюсь...

Морок: Не боїшся (*засичав*)? Так я тебе... (*замахується на Лисичку, аж ялини зі страху лапи підібрали. У цей час Промінчик вислизнув з похмурого царства на небо*).

Промінчик: Бачиш, мамо, скільки лисичок у лісі. Вони залишилися замість мене. Бачиш, золотиться щось - чи то лисичка, чи проміння крізь листя пробивається.

Звучить музика.

Завіса.

Післямова

Використання сценаріїв дозволить виконати головну мету театральної діяльності молодших школярів – розвиток творчої особистості учня, свідомого ставлення до властивостей театральної дії, засвоєння прийомів гри, розвиток здібностей відгуку до оточуючої дійсності, виховання почуттів, збагачення їх та потребу до творчого прояву цих почуттів.

Досягнення цієї мети уможливить розв'язання таких завдань:

- ознайомлення учнів з історією та видами театру;*
- ознайомлення з відомими режисерами, сценаристами, композиторами, художниками, освітлювачами та іншими працівниками театру;*
- формування спеціальних (театральних) умінь: виготовлення ляльок, виготовлення декорацій, вивчення ролей, робота над створенням образу, використання музичного оформлення, використання гриму, освітлення;*
- формування вмінь працювати над роллю, з лялькою, виразного читання, роботи над дикцією;*
- оволодіння рідною мовою та розвиток емоційно-насиченого мовлення кожного індивідуального мовця – кожної особистості;*
- формування вмінь логічно виражати думки, послідовно діяти, бути спостережливими;*
- накопичення досвіду спілкування з однолітками та дорослими на основі театральної гри;*
- розвиток емоційної пам'яті, уяви, образного бачення, творчих здібностей, художнього смаку.*

Шановні колеги. Бажаємо вам здоров'я, творчих успіхів!

Навчально-методичне видання

**Серих
Лариса Володимирівна**

завідувач відділу виховної роботи та позашкільної освіти,
методист образотворчого мистецтва
Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти,

***Сценарії
до авторської програми
"Театралізована діяльність
(1-4 класи)"***

Методичний посібник

Відповідальний за випуск В.В.Белковський

Художній редактор Л.В.Серих

Комп'ютерна верстка М.С.Ніколаєнко

Підписано до друку 13.11 2004 року.

Формат 60X84/16. Папір офсетний.

Друк офсетний. Умовн.-друк.акр.1,25 Наклад 100

ІВВ Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

40007, Суми, вул. Римського-Корсакова,5

Віддруковано в ризоцентрі СОШПО